

Гречко А.В.

д.е.н., професор, професор кафедри економіки і підприємництва

Лук'яненко Е.М.

КПІ ім. Ігоря Сікорського

ВПЛИВ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ НА ПРОЦЕСИ ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Військові дії суттєво вплинули на економічну систему країни, зокрема на становище малих та середніх підприємств, які є важливим джерелом зайнятості, економічного зростання та соціальної стабільності. Саме тому підтримка цього сектору економіки є ключовим аспектом реалізації ефективних процесів економічного відновлення та сталого розвитку.

Сектор малого та середнього підприємництва (далі – МСП) займає провідну роль у питаннях забезпечення стійкого розвитку національної економічної системи, формуючи собою основу для розробки дієвих стратегічних положень післявоєнного відновлення.

Важливо також звернути увагу на основних аспектах впливу МСП на формування ефективної економічної системи держави. До них відносяться: створення робочих місць, інновації та технологічне оновлення, регіональний розвиток, розвиток місцевих постачальників і соціальна стабільність. Також важливо зазначити, що війна має свої наслідки, які досить негативно вплинули на економічну активність українського бізнесу, що відповідним чином результувало у скороченні ВВП на 29,1%[1].

Фактор воєнного стану істотно вплинув на проблеми необхідності істотної зміни конфігурації актуальних ланцюгів поставок, перегляду поточної ресурсної бази та мобілізації додаткового фінансового ресурсу, під впливом руйнування вітчизняного промислово-виробничого потенціалу та об'єктів критичної інфраструктури.

У 2023 році маємо певні перешкоди, серед яких є економічні та політичні проблеми, пов'язані з відсутністю фінансування підприємницької діяльності. Натомість вплив організаційно-економічних проблем, пов'язаних з діяльністю регуляторних органів, у 2023 зазнав скорочення. Варто зазначити наявність негативної динаміки зменшення кількості господарюючих суб'єктів з 26,1% до 19,4%, що частково зумовлено зростанням рівня податкового навантаження на підприємницький сектор. Для забезпечення відновлення ефективного функціонування МСП в Україні необхідно розробити стратегічні заходи національної макроекономічної політики, реалізація яких дасть змогу досягти поставлених цілей для відродження національної економіки.

Важливим аспектом розвитку сучасного підприємства є підтримка інноваційного характеру розвитку МСП[2]. Принагідно зазначимо, що інновації є ключовим елементом, який забезпечує конкурентоспроможність і ефективність розвитку підприємств в умовах цифрової економіки сьогодення. При цьому, актуальним питанням залишається необхідність побудови інноваційної системи взаємодії, що забезпечує ефективну співпрацю держави та МСП, з метою стимулювання інноваційного розвитку національної економіки країни [3, с. 255].

Отже, можна зробити висновок, що забезпечення проактивного підходу в організації сприятливих економічних умов та економічної підтримки держави, перевагами розвитку сектору МСП стане створення нових робочих місць, забезпечення соціально-економічного розвитку і національної економічної системи та відповідних регіональних суб'єктів в цілому регіонів. Ефективна економічна політика повинна створювати сприятливе середовище для розвитку підприємництва через створення програм фінансової підтримки підприємств, спрощення податкових систем та забезпечення участі малих та середніх підприємств у в конструюванні національної економічної політики.

Перелік посилань:

1. Длігач А. Стан та перспективи МСБ в Україні. Результати дослідження. *Економічна правда*. 2023. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/05/1/699634>.

2. Дзямулич М. І., Шматковська Т. О. Вплив сучасних інформаційних систем і технологій на формування цифрової економіки. *Економічний форум*. 2022. №2. С. 3–8.

3. Tulchynska S. O., Solosich. O. S. Intellectual economy as an imperative for the development of systems for ensuring the economic security of economic entities. *Економічний вісник Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»*. 2023. №1. С. 247-257. DOI: <https://doi.org/10.32434/2415-3974-2022-17-1-247-257>.